

Likumiskie procenti - Itālija

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesens tika atjaunināta oriģinālvalodas [it](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējis.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#).

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?
- 2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Itālijā likumiskos procentus pievieno finansiālām saistībām.

Tiesiskais regulējums ir Itālijas Civillikuma (*Codice Civile*) 1282. pants, kurā noteikts, ka likvidētiem un maksājamiem prasījumiem automātiski uzkrājas procenti, ja vien tiesību akti vai īpašumtiesības neparedz citādi.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Par **likumisko procentu** summu reizi gadā lemj Itālijas Valsts kase, katru gadu 15. decembrī izdodot dekrētu.

Ja puses ir vienojušās par procentu likmi, tiek izmantota to nolemtā likme. Tomēr par likmi jāvienojas rakstiski, un tā nedrīkst būt lielāka par maksimālo pieļaujamo likmi saskaņā ar Likumu par pārmērīgi augstas procentu likmes ierobežošanu (1996. gada 7. marta Likums Nr. 108), citādi procenti tiks uzskatīti par pārlieku augstiem un tādējādi — spēkā neesošiem. Šādos gadījumos procenti nav jāmaksā (Civillikuma 1815. pants).

Ja puses ir vienojušās piemērot norunāto procentu likmi, bet nav noteikušas apmēru, tiek piemērota likumiskā procentu likme.

Itālijas tiesiskajā sistēmā situācija attiecībā uz **nokavējuma procentiem** daļēji atšķiras no situācijas attiecībā uz likumiskajiem procentiem. Nokavējuma procenti ir paredzēti kā sods (parādniekam) un kompensācija (kreditoram). Tie ir saistīti ar finanšu saistību neizpildi pēc kavēta vai neveikta maksājuma par pakalpojumu tiesību aktos paredzētajā periodā vai balstoties uz pušu panākto vienošanos. Lai kreditors varētu pieprasīt nokavējuma procentus, parādniekam jābūt kavētiem maksājumiem. Termins „kavēti maksājumi” apzīmē parādnieka saistību izpildes kavējumu. Lai varētu uzskatīt, ka maksājumi ir kavēti, jābūt pagājušam apmaksas termiņam un parādniekam jābūt iesniegtam paziņojumam par maksāšanu jeb formālam dokumentam, ar kuru kreditors aicina veikt maksājuma apmaksu.

Saskaņā ar Civillikumu nokavējuma procenti ir jāmaksā, piemērojot likumisko procentu likmi vai tiesību aktos noteikto likmi. Tomēr, ja par likumisko procentu likmi lielāki procenti bija jāapmaksā, pirms parādnieks saņēma paziņojumu par maksāšanu, procenti par kavētiem maksājumiem ir tādā pašā apmērā (Civillikuma 1224. pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1284. pantu likumisko procentu likmi reizi gadā nosaka ekonomikas un finanšu ministrs. Izmantojot Itālijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī publicēto dekrētu, ministrs maina likmi, pamatojoties uz valsts obligāciju gada vidējo ienesīgumu ne vairāk kā 12 mēnešu laikā, ņemot vērā gada laikā fiksēto inflāciju. Šis apmērs tiek noteikts ne vēlāk kā 15. decembrī gadu pirms tā gada, uz kuru attiecas likme. Ja jaunā likme nav noteikta līdz 15. decembrim, esošā likme paliks nemainīga arī nākamajā gadā.

Kopš 2017. gada 1. janvāra likumisko procentu likme ir 0,1 %.

Tabula, kurā norādītas procentu likmes izmaiņas laika gaitā, sākot ar 2010. gadu

1 %	No 2010. gada 1. janvāra līdz 2010. gada 31. decembrim	2009. gada 4. decembra Ministra dekrēts
1,5 %	No 2011 gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim	2010. gada 7. decembra Ministra dekrēts
2,5 %	No 2012. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim	2011. gada 12. decembra Ministra dekrēts
1 %	No 2014. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 31. decembrim	2013. gada 12. decembra Ministra dekrēts
0,5 %	No 2015. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim	2014. gada 11. decembra Ministra dekrēts
0,2 %	No 2016. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim	2015. gada 11. decembra Ministra dekrēts
0,1 %	No 2017. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 31. decembrim	2016. gada 7. decembra Ministra dekrēts

Par likumisko procentu likmi augstāki procenti jānosaka rakstiski, citādi ir jāmaksā likumisko procentu likme.

Ja puses nav vienojušās par likmi no brīža, kad ir iesniegts dokuments, uz kura pamata ierosināta lieta, likumisko procentu likme būs vienāda ar īpašajā likumā paredzēto likmi attiecībā uz kavētiem maksājumiem komercdarījumos (skatīt tālāk). Šis noteikums attiecas arī uz šķīrējtiesas procesu ierosinošu darbību.

Īpaši tiesību akti attiecībā uz kavētiem maksājumiem komercdarījumos

Lai īstenotu Direktīvu 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos, Itālijas likumdevējs izdeva grozītu Likumdošanas dekrētu Nr. 231/2002. Tajā kā procenti par kavētiem maksājumiem komercdarījumos skaidri paredzēta par likumisko procentu likmi augstāka procentu likme. Saskaņā ar Likumdošanas dekrētu Nr. 231/2002 komercdarījumi ir "jebkāda veida līgumi starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un valsts iestādēm, kas ietver tikai vai lielākoties preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, par to saņemot samaksu". Dekrēts paredz, ka komercdarījumu kontekstā "jebkurš, kas netaisnīgi cieš kavēta maksājuma dēļ, ir tiesīgs saņemt automātisku kavēta maksājuma procentu maksājumu, kas stājas spēkā bez formāla maksāšanas paziņojuma nepieciešamības, sākot no apmaksas termiņa beigu dienas", ja vien parādnieks nespēj pierādīt, ka nemaksāšana ir tādu apstākļu rezultāts, kuros viņš nav vainojams.

Saskaņā ar šo tiesību aktu komercdarījumos procentu par kavētiem maksājumiem pamatā ir likmes, ko katru gadu nosaka Ekonomikas un finanšu ministrija un kas apkopota tālāk redzamajā tabulā, norādot, ka: a) pirmajā gada pusē, uz kuru attiecas kavējums, tiek izmantota tā gada 1. janvārī spēkā esošā likme; b) otrajā gada pusē, uz kuru attiecas kavējums, tiek izmantota tā gada 1. jūlijā spēkā esošā likme.

Tabula ar kavēto maksājumu procentu likmju izmaiņām laika gaitā, sākot ar 2010. gadu

KAVĒTO MAKSĀJUMU PROCENTU LIKMJU TABULA saskaņā ar Likumdošanas dekrētu 231/2002 Ar Likumdošanas Dekrēta 192/2012 ieviestajām izmaiņām					Pirms 31.12.12. pabeigtie darījumi
No	Līdz	ECB likme	Palielinājuma likme	Kopā	Likmes kopā
01.01.2010.	30.06.2010.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01.01.2010.	31.12.2010.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01.01.2011.	30.06.2011.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01.07.2011.	31.12.2011.	1,25 %	7,00 %	8,25 %	8,25 %
01.01.2012.	30.06.2012.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01.07.2012.	31.12.2012.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01.01.2013.	30.06.2013.	0,75 %	8,00 %	8,75 %	7,75 %
01.07.2013.	31.12.2013.	0,50 %	8,00 %	8,50 %	7,50 %
01.01.2014.	30.06.2014.	0,25 %	8,00 %	8,25 %	7,25 %
01.07.2014.	31.12.2014.	0,15 %	8,00 %	8,15 %	7,15 %
01.01.2015.	31.12.2015.	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
01.01.2016.	30.06.2016.	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
01.07.2016.	31.12.2016.	0,00 %	8,00 %	8,00 %	7,00 %

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Pieejamas vairākas tīmekļa vietnes, kas piedāvā bezmaksas programmatūru likumisko procentu un nokavējuma procentu aprēķināšanai.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 22/01/2018